

.....
opracował

.....
. pieczęć zakładu

.....
data aktualizacji

Podstawowe Procedury
zapobiegania zakażeniom w gabinecie profilaktyki
zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Opracowanie na podstawie:

Podstawy prawne:

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02.02.2011 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 31 z 2011 roku, poz. 158).
2. Dz.U. z dnia 29.06.2012r. poz.739. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. poz. 739. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.
3. Ustawa z dnia 05.12.2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 21.08.2013r. poz. 947 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.12.2014r. w sprawie wzoru dokumentów stosowanych na potrzeby odpadów (Dz.U. z 31.12.2014r. poz. 1973 z późn. zm).
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 09.12.2014r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2014r. poz. 1923).
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 05.10.2017r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz.U. z 2017r. poz 1975).
7. Ustawa z dnia 14.12.2012r. o odpadach (Dz.U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm).
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 06.06.2013r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienia ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz. U. z dnia 19.06.2013 r. poz. 696 z późn. zm.).

- 9.. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn 27.05.2010 r. w sprawie zakresu , sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz.U. Nr 100 poz.646).

CEL :

1. Eliminowanie czynników ryzyka przeniesienia zakażeń ze środowiska gabinetu
2. Podniesienie jakości świadczonych usług pielęgniarskich ,
3. Bezpieczeństwo epidemiologiczne uczniów i pracowników szkoły,
4. Ujednolicenie zasad postępowania w utrzymaniu czystości środowiska gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej,

ADRESAT : pielęgniarki / higienistki szkolne ,

SPOSÓB WDROŻENIA PROCEDUR :

Szkolenia pielęgniarek / higienistek podczas szkoleń wstępnych ,okresowych, instruktarzy indywidualnych na stanowisku pracy. Przyjęcie do wiadomości i stosowania pracownicy potwierdzają datą i własnoręcznym podpisem .

ODPOWIEDZIALNOŚĆ:

1. Bieżący nadzór i odpowiedzialność za pracę osób sprzątających w gabinecie profilaktyki zdrowotnej sprawuje pielęgniarka / higienistka pracująca w danym gabinecie
.....
2. Za stosowanie procedur odpowiada pielęgniarka/ higienistka pracująca w gabinecie w (podać nazwę placówki oraz imię i nazwisko pielęgniarki / higienistki) :
.....
.....
3. Bieżący nadzór nad przestrzeganiem procedur sprawuje kierownik / właściciel zakładu (podać nazwę firmy oraz imię i nazwisko osoby nadzorującej
.....
.....

WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH PROCEDUR :

- Załącznik nr 1 - Procedura higiena rąk i stosowanie środków ochrony indywidualnej (P -01)
Załącznik nr 2 - Procedura mycia i dezynfekcji łódówki (P-02)
Załącznik nr 3 - Procedura sprzątania i dezynfekcji gabinetu (P-03)
Załącznik nr 4 - Procedura utrzymania w czystości szafek ,stolików zabiegowych oraz sprzętu (P -04)
Załącznik nr 5 - Procedura postępowania z odpadami (P-05)
Załącznik nr 6 - Procedura po ekspozycji zawodowej na materiał zakaźny (P-06)
Załącznik nr 7 - Procedura postępowania z czystą i brudną bielizną (P-07)

PODSTAWOWE DEFINICJE I POJĘCIA :

Dekontaminacja - proces niszczenia biologicznych czynników chorobotwórczych poprzez mycie dezynfekcję i sterylizację ,

Dezynfekcja - proces redukcji biologicznych czynników chorobotwórczych poprzez zastosowanie metod fizycznych lub chemicznych ,

Mycie – etap dekontaminacji usuwający zarówno zabrudzenia jak i pewną ilość biologicznych czynników chorobotwórczych ,

Przestrzeń socjalna personelu – wyznaczona przestrzeń w gabinecie lub w jego obrębie, dostępna wyłącznie dla personelu w , której można przebrać się lub spożywać posiłki :

Przestrzeń zabiegowa - przestrzeń , w której wykonywane są procedury medyczne u uczniów oraz czynności przygotowawcze np. przygotowanie opatrunku , badanie przesiewowe ,

Pomieszczenie porządkowe należące do placówki szkolnej – pomieszczenie służące do przechowywania środków czystości oraz preparatów myjąco-dezynfekcyjnych , przygotowania ich roztworów roboczych oraz mycia i dezynfekcji sprzętu sprząającego ;

Preparat myjący (detergent) –preparat usuwający zanieczyszczenia poprzez zmianę pH , obniżenie twardości wody , rozkład cząstek organicznych lub ułatwienie mieszania z wodą ;

Preparat dezynfekcyjny – preparat biobójczy redukujący czynniki chorobotwórcze , dopuszczony do obrotu ;

Spektrum działania preparatów :

- * **preparat dezynfekcyjny bakteriobójczy (B)** – preparat chemiczny o działaniu bójczym na wegetatywne formy bakterii (oprócz prątków gruźlicy) ;
- * **preparat dezynfekcyjny grzybobójczy (F)** - preparat chemiczny o działaniu bójczym w odniesieniu do grzybów
- * **preparat dezynfekcyjny prątkobójczy (Tbc)** - preparat chemiczny o działaniu bakteriobójczym , także w odniesieniu do prątków gruźlicy ;
- * **preparat dezynfekcyjny wirusobójczy (V)** - preparat chemiczny wykazujący działanie bójcze w odniesieniu do wirusów ,.

Skażenie (kontaminacja) – zanieczyszczenie biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi powierzchni , sprzętu i aparatury medycznej , wody lub powietrza ;

Sprzątanie – proces , który ma na celu utrzymanie pomieszczeń w czystości oraz uniknięcie gromadzenia się zanieczyszczeń mechanicznych (kurz , substancje organiczne) wraz z biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi .

Zasady doboru preparatów myjących i dezynfekcyjnych ;

* **zdefiniowanie poziomu ryzyka** – biologiczne czynniki ryzyka w środowisku gabinetu przenoszone są za pośrednictwem rąk , sprzętu i aparatury medycznej. Kluczowe znaczenie dla wyboru właściwego preparatu myjącego ma zdefiniowanie rzeczywistego poziomu ryzyka (myć czy dezynfekować). Podstawowe kryteria – czy wystąpiło skażenie powierzchni materiałem biologicznym pochodzenia ludzkiego oraz z jaką częstością i w jakim zakresie pacjent bezpośrednio kontaktuje się z powierzchnią ;

- **strefa bezdotykowa** , obejmuje wszystkie powierzchnie , które nie mają bezpośredniego (za pośrednictwem rąk personelu , pacjentów oraz sprzętu medycznego) kontaktu z pacjentem (m. in. podłogi , ściany, okna); ryzyko kontaminacji tych obszarów jest niewielkie jak również przeniesienia na pacjenta ,

- **strefa dotykowa** , obejmuje wszystkie powierzchnie , z którymi pacjent i personel kontaktują się często , ale które nie zostały skażone biologicznie materiałem ludzkim ; z uwagi na częste kontakt za pośrednictwem rąk lub sprzętu medycznego ryzyko kontaminacji tych obszarów jest duże oraz przeniesienie znajdującego się na tych powierzchniach zanieczyszczenia na każdą kontaktującą się z nimi osobę (m.in. klamki , uchwyty , słuchawki telefoniczne , poręcze krzeseł , blaty robocze , strefa wokół umywalki). Zaleca się stosowanie preparatów zdefiniowanych jako myjąco - dezynfekujące lub dezynfekujące o właściwościach myjących , które umożliwiają wykonywanie procedur jednoetapowych .

* **kompatybilność preparatów myjących i dezynfekcyjnych** : kompatybilność (zgodność) - dotyczy składu chemicznego i pH roztworów roboczych preparatów myjących i dezynfekujących . Zgodność w zakresie składu substancji aktywnych zmniejsza ryzyko związane z wystąpieniem niepożądanych reakcji chemicznych . Zgodność w zakresie pH roztworów roboczych preparatów myjących i dezynfekujących ogranicza ryzyko związane ze zmniejszeniem skuteczności procedury dezynfekcji , występujące podczas stosowania roztworów o odmiennym pH (mocno kwaśnym lub mocno alkalicznym)

* **stosowanie najniższych skutecznych stężeń** : podczas doboru preparatów myjących i dezynfekujących należy kierować się zasadą uzyskania maksymalnie wysokiej efektywności działania przy zastosowaniu minimalnych , skutecznych stężeń roztworów roboczych ; skutkuje to obniżeniem kosztów procedury i zmniejszeniem ryzyka związanego z powstaniem reakcji niepożądanych w odniesieniu do ludzi i środowiska oraz niszczenia powierzchni poddanych częstemu kontaktowi z preparatem chemicznym .

* **postać preparatów myjących i dezynfekujących** - należy stosować preparaty łatwe w użyciu (tabletki , saszetki , granulaty , spray) itd.

* **właściwości preparatów myjących i dezynfekujących** :

cechy preparatów myjących :

- wysoka skuteczność mycia ,
- niskie stężenie robocze ,
- łatwość wypłukiwania się z mytej powierzchni i sprzętu stosowanego do sprzątania ,
- brak ujemnego wpływu na myte powierzchnie ,
- szybkość działania ,
- brak toksyczności na zdrowie personelu i uczniów ,
- aktywność użytkowania ,
- brak ujemnego wpływu na środowisko naturalne .

cechy preparatów dezynfekujących ;

- właściwości myjąco-dezynfekujące , zdolności biobójcze w obecności niewielkiej ilości zanieczyszczeń fizycznych tj. widoczne gołym okiem ,
- szerokie spektrum działania ,
- łatwość sporządzania roztworów roboczych ,
- niskie stężenie roztworów roboczych ,
- jak najkrótszy czas działania potrzebny do osiągnięcia deklarowanych zdolności biobójczych ,
- brak działania na powierzchnie , z których są wykonane powierzchnie poddawane dezynfekcji ,
- odpowiednia trwałość roztworów użytkowych ,
- niski stopień toksyczności ,
- wysoki stopień biodegradacji ,
- niska wrażliwość na odczyn pH wody używanej do sporządzania roztworów ,
- możliwość stosowania w obecności uczniów (brak działania drażniącego i uczulającego).

ekonomika i koszty ,

- stosowane są preparaty , które przy najniższych kosztach łącznych gwarantują spełnienie wszystkich kryteriów prawidłowości procesu ,
- określona jest ilość roboczych roztworów preparatów myjących i dezynfekujących niezbędna do prawidłowego określenia procedury ,
- analizie poddany jest koszt roztworów roboczych .

Przygotowanie roztworów dezynfekujących:

używane w procedurze preparaty myjące i dezynfekujące należy przygotować i stosować wg zaleceń producenta , używać odpowiednio do poziomu zanieczyszczenia zdefiniowanego procedurą , stężenia

roboczego oraz zalecanych przez producenta temperatury roztworów roboczych :

- preparaty stężone przechowywać należy wyłącznie w oryginalnych opakowaniach i szczególnie zamkniętych , opakowania zastępcze nie gwarantują stabilności produktu ,
- w jednym roztworze roboczym nie wolno mieszać różnych preparatów myjących lub dezynfekujących

**Potwierdzenie
zapoznania pracowników
z procedurami dotyczącymi zapobiegania zakażeniom
obowiązującymi w gabinecie profilaktyki zdrowotnej i
pomocy przedlekarskiej**

LP.	Data	Imię i Nazwisko pracownika	Stanowisko	Podpis
1.				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13.				
14				
15				
16				

Wrocław , dnia

.....
podpis Kierownika Zakładu